

סיכום ועדת איכות הסביבה מתאריך 11.12.24

משתתפים חברי הוועדה:

יו"ר הוועדה גברת רחלי כהן – חברת מועצת העיר
מר יוסי זהבי – חבר מועצת העיר
מר אלרון פנחס – חבר מועצת העיר
ד"ר אורי שרון – נציג ציבור ותושב העיר

משתתפים נוספים:

מזכיר הוועדה מר יריב בן דב – מנהל מערך סביבה וקיימות
מר מורן ישראל – חבר מועצת העיר
מר אורי פאראגי – תושב העיר
גב' מיכל נץ – תושבת העיר
גב' מור קטרי – תושבת העיר
גב' גילה כהן – תושבת העיר
מר שחר סודאי – תושב העיר
מר אליאב חתוכה – מנהל אגף גנים ונוף
גב' ענת פולק – מנהלת מח' קיימות
גב' שרון אהרוני – רכזת חינוך סביבתי
גב' חני צינס- מז' מערך סביבה וקיימות

הוועדה הייתה פתוחה לציבור ועסקה בנושאי הצללה טבעית וקיימות.

אליאב חתוכה – מנהל אגף גנים ונוף הוזמן לוועדה בכדי להציג את עבודת האגף.
להלן עיקרי הרצאתו והמצגת שהוצגה על ידו:

את העבודה באגף גנים ונוף אפשר לאפיין ב- 3 שלבים מרכזיים:

1. תכנון
2. ביצוע
3. תפעול ואחזקה

להלן הפרויקטים השונים בתחום הפיתוח של אגף גנים ונוף שבוצעו במהלך שנת 2024:

- הנגשת גנים – בהתאם לתוכנית 4 שנתית
- יער עירוני – נטיעות עצים ברחבי העיר, תכנון פינות הצללה ברח' הנרייטה סאלד
- שדרוג כיכרות ואיי תנועה
- שדרוג ראשי מערכת
- שיקום ושדרוג גנים מהיסוד

- שיפוץ גנים ציבוריים
- הקמת שבילי אופניים
- תכנון ראשוני של שיקום גנים ציבוריים קידום תכנון ביצוע בריכת החורף – שלב ב'

חלק גדול מהנושאים שטופלו לעיל במהלך שנת 2024 לוו ע"י אליאב בהסברים ובתמונות.
תאר את השפעת המלחמה על עבודת המערך – מחסור בעובדים וספקים הנמצאים במילואים וסיבות אחרות הקשורות במלחמה.
פחות גיזום לעצים למשל באזור אגרובנק – יותר טבעי, יותר צל.
שיקום ושדרוג גנים מהיסוד. פחות שיחיות ויותר מדשאות – שהמרחב הפתוח יהיה רחב יותר.

שאלות והבהרות לאליאב חתוכה:

אלרון פנחס: אלרון בקש לברר לגבי אירועי ימי הולדת בגינות העירוניות.
אליאב חתוכה: עדיף שלא להתערב ולקבוע כללים מראש והרשאות לאירועי ימי הולדת בגינות – או אז הבעיה באישורים גדולה יותר מהמקרה שמתקיימים ימי הולדת בלי הוראות מראש.

אלרון פנחס: מבקש לדעת מי קובע כמות העצים הניטעים בעיר?
אליאב חתוכה: מונה מנהל מחלקת יער עירוני אשר מוציא דוחות ומתעד פגיעות בעצים ע"י נת"ע למשל. חסרון – אי אפשר לקנוס. מקפידים ומרבים לשתול עצים שנותנים צל ועמידים יחסית למחלות, היכן שרק מתאפשר. האגף זכה בקול קורא לקירור עירוני בעזרת עצים שישתלו באופן חדשני, יבוצע באזור כיכר סטרומה. מקפידים לדשן על מנת ששתיל עץ ייגדל וייתן צל מהר ככל הניתן (לוקח כ 6-7 שנים). קיים מיפוי לעוד כ 5000 עצים נוספים שישתלו ברחבי העיר. ניגשו לקול קורא נוסף – במידה ויזכו – ישתלו עשרות אלפי עצים. קיים בוסתן עצי פרי ברחוב קרסל – הציבור מוזמן לבקר.

מורן ישראל: כמה תקציב נדרש להקמת גינה?

אליאב חתוכה: פיתוח מלא של גינה כולל נושאים כמו הנגשה, תאורה, ריהוט גן, השקיה וכד המבוצע ע"י קבלן ראשי – עולה כ 1.300,000 ₪.
בשנה האחרונה יצאו כ- 20 מכרזים והאגף הצליח לחסוך ולצמצם ההוצאות לדונם עד 800,000 ₪. משתדלים למקסם את התקציב הקיים ולנצל באופן חסכוני, חכם ויעיל – למשל חוות דנדדות שאינן יקרות ואהובות ע"י התושבים בכל הגילים.

רחלי כהן: מה היקף השימוש בדשא סינתטי?

אליאב חתוכה: דשא סינתטי רק באזור המתקנים, במדשאות – דשא רגיל.

עיריית חולון היחידה לאיכות הסביבה חולון-אזור

מנהל תעשייה ומסחר

רחלי כהן : האם יתקיים שיתוף ציבור לגבי פארקים חדשים המוקמים?
אליאב חתוכה : יתקיים שיתוף ציבור לגבי חידוש פארק הפילבוקס ולגבי הפארק
המתוכנן לקום בקרית רבין מזרח.

רחלי כהן : האם במסגרת הנגשת הגנים מוצבים גם שלטי תת"ח (תקשורת תומכת
וחליפית)?
אליאב חתוכה : שלטי תת"ח קיימים ב 5-6 גנים.

אורי שרון : האם יש פרוטוקול מסודר להקמת גינה?
אליאב חתוכה : בעיקר לפי ניסיון וידע בעלי המקצוע. יש תקן לגני משחק. תושבים
מבקשים יותר מתקנים והצללות.

גינות כלבים:

אליאב הדגיש כי ידוע לו על נושא הבקשות הרבות מתושבי העיר / בעלי הכלבים בעיר
אך יש בעיה של מקום וצפיפות בעיר שאינה מאפשרת הקמת גינות כלבים ראויות,
לטענת אליאב גינת כלבים אינה יכולה להיות קטנה משום שאין זה מאפשר לכלב
לרוץ בחופשיות, וגם הקרבה לבתי מגורים מהווה מטרד לתושבים בגלל הנביחות.
לכן, עד היום בצעו גינות כלבים בגינות גדולות בלבד.

אלרון פנחס : העלה נושא של עצים קורסים.
אליאב חתוכה : אין מצב שעצים קורסים מעצמם, הבעיה נוצרת כתוצאה מקבלני
תשתיות בקרבת שורשי העץ הגורמים לקריסה כזו. על כן יש לתאם מראש כניסה
לעבודה במקומות בהם שתול עץ.

עיריית חולון היחידה לאיכות הסביבה חולון-אזור

מנהל תעשייה ומסחר

מחלקת קיימות: מטרות ופעילות מקצועית

הוצגה מצגת המפרטת את פעילות מחלקת קיימות תוך התמקדות בפעילות בחודש נובמבר 2024 ע"י ענת פולק ושרון אהרוני.

במערך סביבה וקיימות המנוהל ע"י יריב בן דב קיימות 3 מחלקות: מח' קיימות, מח' תכנון סביבתי ומח' תעשיות. מח' קיימות מנוהלת ע"י ענת פולק ובה עובדת אף שרון אהרוני – שהיא רכזת חינוך סביבתי.

להלן מטרות מח' קיימות כפי שבאו לידי ביטוי בשנים האחרונות:

1. קידום אוריינות סביבתית
2. קידום אורח חיים מקיים
3. קידום קהילת קיימות בחולון
4. העמקת חיבור התושבים לעיר ולטבע העירוני
5. תמיכה ביוזמות תושבים וחיזוק החוסן הקהילתי

התקיים קורס פעילי סביבה עירוני, התחיל קורס משפיעות – נשים במגזר התורני.

גינות קהילה – בחולון כיום 6 גינות קהילתיות ו-3 גינות נוספות נמצאות בתהליך הקמה מתקדם. רכז גינות קהילה גוייס, קיים ביקוש של תושבים. כמו כן, מסרה ענת כי נשמח לקבל הצעות למיקומים נוספים בעיר שבהן יקומו גינות קהילתיות נוספות. הצעה של רחלי כהן – בשכונות ללא שטח פנוי לנסות להקים על גגות של מבני ציבור, למשל באגרובנק לבדוק היתכנות על הגג של גן אסיף (מרכז בגובה העיניים לשעבר).

קיימות/בתהליכי הקמה – 3 ספריות קהילתיות – בבית העולה, כיכר סטרומה ובמגדל המים. הצעה של רחלי כהן – לעודד תושבים להקים עצמאית ספריות קהילתיות בבניינים לרווחת תושבי הבניין (לדוגמא הספרייה באהרון יריב 4).

חינוך סביבתי: בחולון 12 בתי"ס ירוקים, 2 בתי"ס מתמידים ו-1 ירוק עד. ו-35 גני ילדים ירוקים.

נרכשו 111 מדיחי כלים וערכות כלים רב-פעמיים לגני הילדים ונערכו ימי עיון לצוותים החינוכיים.

אלפי ק"ג של פסולת אלקטרונית נאספים ומועברים למחזור מדי שנה בתחרות בין בתי-ספר.

תוכניות לימוד - במסגרת החינוך הפורמלי מתקיימות תכנית בנושא טבע וקיימות ב-30 גני ילדים, תכנית בנושא העיר והאקלים ב17 בתי ספר יסודיים ותוכנית בנושא סחר הוגן ותרבות הצריכה ב7 בתי ספר על יסודיים. בנוסף, מתקיימות תכניות חינוך סביבתי בשיתוף עם המרכז לחינוך סביבתי בחירייה. התקציב לא מאפשר בכל המסגרות, המסגרות הראשונות שמבקשות - זכות. רחלי מציעה להציב פחי מחזור בתוך בתי הספר, לחינוך הילדים למיון פסולת מגיל צעיר.

עיריית חולון היחידה לאיכות הסביבה חולון-אזור

מנהל תעשייה ומסחר

בחודש נובמבר התקיימו 2 פרויקטים עיקריים: זריעת פרחי בר בגינות קהילתיות בבתי ספר ובגני ילדים וסדרת אירועים "חודש לא צריכה" לקידום אופנה בת קיימא וצריכה נבונה בהובלת התושבת שמרית קטש.

במסגרת אירועים לקהל הרחב: מתקיימים סיורי פריחה, סיורי עששיות ופעילויות חלופיות למדורות בלייג בעומר. כמו כן, מתקיימות סדנאות מקיימות DIY והרצאות בנושאי סביבה, קיימות ואקלים ואירועים לקהל הרחב בחגים ומועדים.

רחלי מבקשת לקיים סיור בעיריית כפר-סבא במרכז "קיפוד".

רשמה: חני צינס